

ИНДИГИР УОТТАРА

Муома улууһун
общественной-политической хаһыата
indigir-uottara@yandex.ru

12+

Хаһыат 1953 сыллаахха олохтоммута
Сэрэдэбэ, субуотаба тахсар

2020 с. АТЫРДЫАХ ЫЙЫН 12 КҮНЭ СЭРЭДЭ № 64 (5594)

Табаһым күнэ олохтонно

ЫЙААХТАН ТИРЭБИРЭН МУОМА ТАБАҤЫТТАРА ӨРӨСПҮҮБҮЛҮКЭБЭ КЫЛААТТАРЫН КИЛЛЭРЭЛЛЭРЭ КҮҮҤҮРҮӨБЭ

Муома олохтоохторо СӨ Ил Дархана Айсен Николаев 2020 сыл атырдыах ыйын 9 күнүгэр Саха Өрөспүүбүлүкэтигэр кулун тутар ый маннайгы субуотатын Табаһым күнүнэн биллэрбит Ыйаабын өрө көтөбүллэн көрүстүлэр.

Бу Ыйаах туһунан удьуор табаһыттар ыччата, эбээн тылыннан көнүлүк сангарар Муоматаабы аҕыйах ахсааннаах хотугу норуоттар ассоциацияларын салайааччыта **Анна Иннокентьевна Саввина** манньк диэтэ:

– Үөрүүбүт муһура суох улахан: үчүгэйин тахсыбыт сана күммүт, үчүгэйин бу курдук бары бииргэ буоларбыт диэби баҕарыллар. Норуот күүһэ – көмүөл күүһэ буоларын билэбит. Бу Ыйаахтан силс тардан, силигилээн хоту сир табаһыттара өрөспүүбүлүкэ экэниэмикэтэ сайдарыгар күүс-кыах тийэринэн кылааттарын киллэрэллэрэ күүһүрүөбэ.

Баар кырдыгы эттэххэ, хотугу төрүт омуктар матырыйаалынай уонна духуобунай баайдарын кэрэһитэ буолбут таба иитиитэ Сэбиэскэй кэм кэнниттэн сана тутулга умнууга хаала сыспыта. Ити да буоллар кэнники бириэмэбэ бу салааба болҕомто ууруллан, сорох улууустарга таба төбөтүн ахсаана улаатар, онорон таһаары сайдар. Хантыларга, мансиларга, Финляндияба, Норвегияба тийиэхпит эрдэ соҕус, онтон санаа түһүүтэ суох буолуохтаах, иннибит диэки сэниэлээхтик

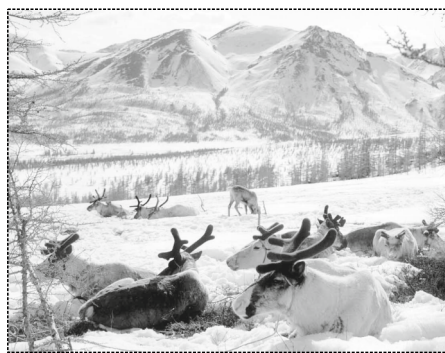
хардылыырга олук уурулунна.

Аныгы олох сиэринэн, мин санаабар, табаттан ылыллар бордууктаны онорууга туһайы ылыллыахтаах. Этинэн эрэ буолбакка, араас ингэмтэлээх аһылыктары онорон, болҕомтобо таһаардахха барыс кириэбэ.

Бииргэ тохтуом. Билэрбит курдук, соторутаабыта Ил Түмэн дьокутааттара Елена Голомарева уонна Виктор Губарев «Международный день коренных народов» диэн онлайн кэмпириэнсийэбэ кыттыбыттар. Онно этиллэринэн, Арктика сиригэр-уотугар уонна төрүт дьарыктар хаһаайыстыбаларыгар федеральнай таһымна сокуоннар бэлэмнэнэ сылдьаллар. Биһиги мань олус сэргии иһиттибит, тобо диэтэххэ, балысхан сайдыы долгуна уйан тыыннаах хоту сир эмиэ таарыйар. Сир баайын хостооһун хотугу улуустарга сыллата кэниир чинчилээх, оччотугар таба мэччитэр сирдэр аҕыйаан, сүтэн-симэлийэн хаалаллара ыраахтан кэлбэт. Онон бырамыгысыланнай хампаанньалар нэһилиэнньэни кытта биир тиһиккэ үлэлиэхтээхтэр, публичнай истиилэр ытыгылыахтарын наада. Куһаҕанын талан эттэххэ, кинилэр анардастыы айбардаан бардахтарына таба иитэр дьарыкпытыттан илии соттон хаалыахпытын сөп. Этнологическэй экспертизаны маннайгы учураакка туруоруохха.

Салгыы этиэм. Таба иитиитигэр хотугу төрүт омуктар үйэлэри унуордаабыт философиябыт буолар, онон манна научнай хабааннаах чинчийиилэр бараллара буоллар улахан туһаны аҕалыаба. РФ Бэрэсидьиэнэ, Бырабыыталыстыба Арктика диэки хайыстылар, бу олус үчүгэй. Биһиэхэ тыйыс усулуобуйа олохпун уустук, сайдыы туоһута – тутуу эйгэтэ мөлтөх. Дьэ-уот тутуутугар табаба быһаччы үлэлээччилэргэ чэпчэтиилээх өйбүл-көмө салгыы куруук наада буолла. Бу болпуруос болҕомто кииниттэн ончу түһүө суохтааба өйдөнөр.

Биһиги үөрэнэр ыччаппытыгар үчарчы өттүнэн кыһалба баарын таарыйаам. Холобур, хас да сыллаабыта төрүт омуктар устудьуоннарыгар эбии истипиэндыйэ көрүллэ сылдьыбыта.

Хомойуох иһин, ол тохтотуллубута. Хоту үлэ ырыынага кыарабаас, бэйэ дьыалатын аһар үксүгэр ноцооттоох курдук, табаһыт хамнаһа сэмэй. Ол да үрдүнэн биһигиттэн элбэх оҕо үөрэнэр, үөрүөхпүт иһин, уурайы суобун кэриэтэ. Билиигэ-көрүүгэ бағалаах ыччаппытын өйүүр туһуттан истипиэндыйэни эбии төлөөһүн туһунан иккистээн олоххо кириэрин бириэмэ ирдэбилинэн аағыахха.

Оттон биһиги, хотугу сир төрүт олохтоохторо, табаһыттар дьулуурбутун түмэн, таһаарылаахтык үлэлээн, Айсен Николаев Ыйаабар сирдээхтик эппиэттиэхтээхпит. Урут да үлэни энэрбитинэн тэлбиһит, билигин өссө түмсэн-сомоҕолоһон ситиһии үрдэллэрин ылыахпыт.

Муома оройуонугар икки потребительскэй уонна икки онорон таһаарар кэпэрэтииптэр бааллар. Итини сэргэ таба иитиитинэн 4 көһө сылдьар община дьарыктанар. Уопсайа – 17 ыстаада. 2020 сыл атырдыах ыйын 1 күнүн туругунан улууска 13 057 төбө таба баара биллэр.

Оройуонна таба ахсаана 90,4 бырыһыанна, тутут дьыалабыай тахсыыта 83,9 бырыһыанна тэннэр.

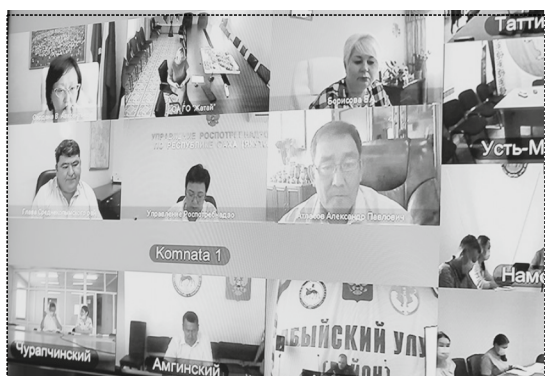
Улуус үрдүнэн атырдыах ыйын 1 күнүн туругунан 17 ыстаадаба 175 киһи таба иитиитигэр үлэлиир. Олортон 17-тэ биригэдиир, 16-та бэтэринээринэй исписэлиис, 103 – табаһыт, 39 – чуум үлэһитэ.

Кэпсэттэ Афанасий ИВАНОВ.

В республике

Айсен Николаев поставил задачи перед главами районов на ближайший период

Субвенция на поддержку сельхозпроизводства будет состоять из компенсирующей и стимулирующей частей

Глава Якутии Айсен Николаев провел в режиме видеоконференцсвязи совещание с главами муниципальных районов, на котором рассмотрены санитарно-эпидемиологическая ситуация, лесопожарная обстановка и ход кормозаготовительной кампании в республике.

Руководитель региона на совещании представил главам районов и.о. Председателя Правительства Якутии Андрея Тарасенко.

В ходе совещания Айсен Николаев отметил, что эпидемиологическая ситуация в регионе остается стабильной, но достаточно напряженной. Если с середины июля число новых подтвержденных случаев коронавирусной инфекции в г. Якутске постепенно сокращается, то в районах наблюдается тенденция увеличения.

На совещании заслушана информация о лесопожарной обстановке в республике. По состоянию на 5 августа проводятся работы по тушению 18 лесных пожаров общей площадью 1786,5 га, расположенных на территории 12 районов. Из них локализовано 7 пожаров общей площадью 966 га на территории 6 районов. На тушении лесных пожаров задействовано 754 человека и 69 единиц техники.

Одной из центральных тем совещания стала кормозаготовительная кампания. В центральных и заречных районах из-за сухой, засушливой погоды сложилась непростая ситуация. Сегодня план заготовки сена по республике выполнен на 40%. На сенокосе задействовано 10289 звеньев, работают более 33,5 тысяч человек.

Подводя итоги совещания, Айсен Николаев поставил перед главами муниципальных районов задачи на ближайший период. Руководитель республики обратил внимание на необходимость продолжения работы по оперативному выявлению и локализации очагов коронавирусной инфекции на местах, по контролю приезжих из города Якутска и других регионов, а также по профилактическому медицинскому

наблюдению за детьми, прибывшими на каникулы к родственникам.

«Приоритетная задача для всех глав районов – это подготовка к новому учебному году с учетом требований Роспотребнадзора к организации учебного процесса в условиях пандемии», – сказал Айсен Николаев.

Руководитель региона поручил главам районов к 20 августа предоставить в Министерство образования и науки республики планы организации учебного процесса, обеспечения школ необходимыми техническими средствами для мониторинга здоровья детей и дезинфекции помещений.

Ил Дархан поручил главам районов взять на контроль вопросы проведения противогриппозной кампании среди школьников и диспансеризации взрослого населения. Минздраву указано направить заявку на вакцины против коронавирусной инфекции, чтобы быть готовыми к масштабному проведению вакцинации, согласно решению, которое будет приниматься на уровне Минздрава РФ.

Айсен Николаев выразил благодарность главам муниципальных образований, всем службам и добровольцам, занятым в тушении пожаров, благодаря которым сегодня ситуация стабилизировалась. Глава Якутии указал руководителям муниципалитетов держать на постоянном контроле ситуацию с лесными пожарами, проводить разъяснительную работу с населением.

Руководитель республики отметил, что основной задачей сейчас является принятие мер по выполнению плана заготовки сена. «В первую очередь надо организовать работу мобильных бригад. Правительством принято решение о выделении на эти цели дополнительно 25 млн. рублей. Прошу обеспечить подачу заявок на финансирование в Минсельхоз и до 20 августа средства довести до районов», – подчеркнул Айсен Николаев.

По словам Ил Дархана, вместе с тем сегодня необходимо обсудить более стратегические вопросы. «По сельскому хозяйству сейчас рассматривается проект закона, согласно которому будет изменена процедура субсидирования заготовки молока. Необходимо, чтобы как можно больше людей на местах обсудили этот законопроект, и, самое главное, чтобы были предложения», – сказал Айсен Николаев и призвал глав районов на местах организовать широкое обсуждение проекта закона.

**Пресс-служба Главы и
Правительства РС (Я).
Фото ЯСИА**

Глава Якутии Айсен Николаев на совещании призвал глав муниципальных районов организовать широкое обсуждение проекта регионального закона о внесении изменений в методику определения размера субвенций муниципальным районам. «Необходимо, чтобы как можно больше людей на местах обсудили этот законопроект, и, самое главное, чтобы были предложения», – сказал Ил Дархан.

В проекте закона, разработанном Министерством сельского хозяйства, учтены ключевые положения Послания Главы республики Госсобранию (Ил Тумэн) РС(Я) от 16 декабря 2019 года.

Министр сельского хозяйства Александр Атласов, комментируя законопроект, отметил, что предлагается разделение субвенции на компенсирующую и стимулирующую части.

В рамках компенсирующей части субвенций предусмотрено субсидирование граждан, ведущим ЛПХ, по ставке 35 000 рублей на 1 корову. Сохранены субсидии на содержание коров в организованных хозяйствах в северных и промышленных улусах, базовым свиноводческим хозяйствам, на содержание кобыл в организованных хозяйствах. Предусмотрены субсидии на проведение агротехнологических работ в картофелеводстве, овощеводстве, зерноводстве.

При распределении компенсирующей части субвенции между улусами будут использованы средние за 3 года показатели площадей сельхозкультур, поголовья сельхозживотных.

«В законопроекте в целях увеличения товарного производства предусмотрена «стимулирующая» часть субвенций. Показателями распределения между улусами установлены плановые показатели по заготовке сельхозпродукции, утверждаемые Минсельхозом республики. При этом субсидия на закуп молока у организованных хозяйств (при наличии коров на балансе) будет установлена, исходя из расчета 50 рублей на 1 кг сырого молока базисной жирности. При расходовании субвенции предлагается предоставить улусам право выбора направления субсидирования и право установления размеров ставок субсидий», – подчеркнул Александр Атласов.

Для реализации данного законопроекта расходы государственного бюджета РС (Я) на 2021 год должны составить 6 млрд 178 млн рублей (с учетом расходов на содержание улусных управлений сельского хозяйства), что по сравнению с 2020 годом больше на 1 млрд. 839 млн рублей.

Пресс-служба АГИП РС (Я).

«Демография» нацбырайыак

ТӨРҮҮР ОБОНУ ТӨЛКӨЛҮӨХХЭ

Орто дойдуга күн-дьыл, олох-дьаһах уларыйыыта суох хамсаабаттыгы, тоһоҕолонон хаалбытты мэлдьи үүт-тураан, эриэ-дэхси буолбатар. Ону туоһулуурдуу бу кэнниги кэмнээби бүтүн аан дойдуну атыахтыгы аймаабыт коронавирус пандемиятын, климат катаклизмнарын, сабардам сыллыыны, айылҕа баһаардарын, өрүстэр хааларыттан тахсыыларын уо. д. а. ааттыаха сөп. Олор истэригэр планета нэһилиэнньэтин ахсааныгар демография балаансатын кэһилиитэ эмиэ баар. Боростуойдук эттэххэ, хайа эрэ судаарыстыбаларга төрөөһүн олус улаатан аһыыр-таннар кытаатан, политической балаһыанһа уустугуран, үлэ-көмүскэл аһыйаан, дьон олоһун сириттэн тэскилииргэ күһэллэр. Эбэтэр, аһара сайынныбыт, онон оҕо-уруу улахан наадата суох буолла диір күүстээх экономикалаах дойдугар эмиэ бааллар. Кинилэргэ дьиэ кэргэн институтугар биір, эриэккэскэ икки оҕолонуу модела тутуһулар. Өссө кэннигинэн бу дьонун «child-free family» (оҕоломмот дьиэ кэргэн) диэни өрө тутар чинчилэммиттэр. Тоҕо диэтэххэ, чыпчылыан түгэнэ бэриллэр олох миннигэс мүөгүн кимниин да үллэстибэккэ улахан хамыйаһынан баһан бэйэбит эрэ сийхтээхпит дииллэр кинилэр. Бу сир-майгы, олох үйэлээх сыаннастара түөрэннээһиннэригэр сыһыаннаах, бүтүн онно тохтуохпут суоҕа, салгы барыы туруохха.

Бүтүн сир шарыгар 7 млрд киһи олоһор, олоһор баһыйар аһарада Индиянан, Кытайынан, Африканын тарҕаналлар. Өскө Кытай супердержава буолан олоһун таһыма, хаачыстыбата үрдүк эбит буоллаһына, Африка, Индия киниттэн чынха атыттар. Олоһу олоһуу сааһа Кытайга, Японияга 80-на тийэр, сайдыылаах Европа дойдугарыгар 80-наахтар эмиэ ойо-тэбэ сылдылар. Президент Владимир Путин Россия олохтоохторун 2030 сылга 80-тан+ дойдугааһы кулуупка киірэллэригэр биһиэхэ сыал-сорук туруорбута. Онто да суох бүтэһик сылларга эр дьон-дьахтар орто саастара 3-5 сылынан уһаан биірдиір. Онон ити болдьоххо 80-наах биізтэккэ син таһсар инибит. Ол да буоллар, дойдуга үрдүк салалтатын дыксиннэрэр биір суол баарын этэр наада: нэһилиэнньэ аһсаана кыралаан эбиллэр, оҕо төрөөһүнүн коэффициента популяция улаатарын хааччыбат. Кистэмэт, популяция төһөнөн кыччыыр да, нация оччонон мөлтүүр. Күн бүтүн Арассыһа бу кыһалҕа аһаһас бааска тууһу кутарга тэннээх да буолбатар, бэһискэ киинигэр сылдыар.

Ис дьыннэр, биһиги дойдубутугар оҕо төрөөһүнүгэр судаарыстыбаттан көмө-өйөбүл оһоһулуута аата-аһсаана суох элбэх. «Ийэ хаппытаалыттан» саһалаан элбэх оҕолоох дьиэ кэргэттэргэ субсидиялар, сир учаастаһын биірии уо. д. а. «Ол да буоллар» диіргэ тийэбит...

Соторутааһыта ыал буолбут эдэр кэргэнниилэрдийн кэпсэтэбин. Маннай утаа төрөһүттэрин кытта олоһбуттар, онтон дьиэ арендаһан көспүттэр, ыйга 25 тыһ. солкуобайга. Иккиэн үөрэхтээхтэр, хамнастара сэмэй. Ыал аһата арыһый үрдүк хамнастаах үлэни көрдөһөр эбит да, «кэлэ охсууй» диізчи суох. Аһара түһэн эттэххэ, ити да үлэтэ баарыгар баһыба. Тоҕо диэтэххэ, үгүс тэрилтэлэр салайааччылар пандемия охсуутуттан инникитин оптимизация суолун тутуһуохтарын саныылар. Оччотугар уол үлэтэ суох хааллара да олус ырааһтан кэлбэт үһү. Аны туран, эдэрдэр сана дьиэһэ ипотекалааһтар уонна чугаһтааһы сылларга оҕоломмот санаалааһтарын этэллэр. Кинилэри туох да иһин санарыллыбат, атаһтарыгар бигэтик турдаһтарына удьуор утумун уһаһаһтара. Манна биіргэ тохтуохха. Бүтүннү глобализация чаһчылар көрдөрөллөрүнэн, эдэр дьон ыал буолууһара 30 саас диіки эбит. Маннай үөрэниэххэ, онтон үлэлиэххэ, үчүгэй хамнаһтанан кимтэн да тутулуға суох буолуохха, атын сири-уоту көрүөххэ, дьиэлиниэххэ уонна дэ ыал буолуохха диэн толкуйтан. Өскө урут маны арһаа дойдугар менталитеттара диір эбит буоллаһа, биһиги дойдубутугар да кини силіс тардыбытын билниіххэ. Маннык көстүү уһаан-тэниіэн бардаһына, үөһэ этэн аһарбыт популяциябыт намты-намты ырааттаһына да көнүлэ. Арай саһа этническэй уратыһыгар биір-икки оҕолон мунурдаммат буолууну киллэрдэххэ, Саһа автономията олохтоммута 100 сылыгар, 2022 сылга аһсааммыт 1 мөлүйүүн киһиэхэ тийиіэн сөп. Даһатан санаттаһа, нэһилиэнньэ мөлүйүүннэ тийиіитигэр аһардас саһалар эрэ буолбакка, өрөспүүбүлүкэһэ олоһор атын омуктар эмиэ киірэллэр.

Уһук Илин федеральной окурук РФ бырабыыталыстыбатын болһомтотун киинигэр сылдыар. Сэбискэй тутул саһана «уһун солкуобай» уонна «тайһа сыты романтиката» киһи бөһөнү мунһын производство күүскэ сайда сылдыһыта, сана олохпугар ол умнууга хаалыта. Кэмниі-кэмнээс былаас Михайло Ломоносов «Могущество России будет прирастать Сибирью и Северным океаном» диізбитин өйдүү түһэр уонна алһаһын көннөрүнэн сүпсүлгэннэ түһэр. Билигин балаһыанһа уларыйда, оннук буолуохтаах даһаны. Уһук Илиннэ олох таһыма Арассыһа орто көрдөрүүттэн аллараа кэрдийсэ турар, бырамысалиннас уота-күөһэ суох, регионтан көһөн күккүрээһин уурайбат. Саһа сиirin олохтоохторо да баай-талым олохтон бычалыйа туоллубут диізпит өссө эрдэ соһус, инникитин сана саһаһтар аһыллалара чуолкай. Дьэ, мантан таяһан «Уһук Илинннн гектар», «Уһук Илинннн ипотека» киірдэхтэрэ. Чэпчэтиілээх ипотека баар буолбутугар регион эдэр дьиэ кэргэттэрэ СӨ Ил Дарһана Айсен Николаев көбүлээһинин үрдүктүк сыаналыһыларын бэлиітиір тоһооһтоох. Холобур, «Уһук

Илиннн гектарынан» 83 тыһ. киһи туһанар. Оттон 2%-наах ипотекаһы туһаныһыга Саһа сирэ, Приморье уонна Хабаровскай кыраай инники иһэллэр – 8 млрд. суумалаах сайаапка оһоһулуһна. Урут регионтан 20 тыһ. таһса киһи Арассыһа киин субъектарыгар сыллата миграцияһыыр буоллаһына, билигин көһөн мэскэйдэниі умнууга барыаһа, киһи потенциалы уонна капиталы улаатаннар, производство чэлгийэ сайдыаһа.

Биһиги өрөспүүбүлүкэ биітигэр тохтуохха. Кистэмэт, киин куорат нэһилиэнньэтэ оройуоннартан көһөөччүлэриинэн доруоһалаах тиізтэлиі үллэр. Оттон дыкуускайдар Москва, Санкт-Петербург, Калининград диіки көрөллөр-көһөллөр. Хаһан баһарар тыа сиригэр элбэх оҕолоһооччулар, билигин хартыһына эмиэ уларыйда – эдэр ыал икки да оҕо сөп буолуу диіллэр. Бу сыһппара популяция бигэ туруктанарыгар хайдах да эппиэттэспэт, ол иһин манна өй-санаа уларыйара наада. Ментальность уларыйарыгар социальная-экономическай базистар сүрүн оруоллааһтар. Ити чааһыгар араас көмө-өйөбүл баалларын үөһэ этэн аһарбыһыт, хаһылаабыһыт.

Билигин Арассыһа «Ийэ хаппытаала» абыраата. Оттон Ыурбаһа оҕоломмот ыалга «Нюрбинский маткапитал» диэн баара, мэктиэтигэр, танара бэлэһэр тэннээх. Федеральной, региональной, муниципальной үп-харчы туһаларын хараһпар ойуулаан көрөбүн, үөрэбин. Арай биіргэ тохтуом этэ. Тугуй диэ? Билэбит, билигин араас научнай үөрэтиілэр киінник ыһтыллаллар. Холобур, медицина буоллун, экология, производство, о. д. а. буоллуннар. Оттон популяцияһы чинчийиігэ тоһо эрэ түбэһэ иликпин, баһар, бэйэм билбэт буолуохпун сөп, билбэт диэн байһалга холоонноох.

Таайабын-сэрэйэбин, Муоманы да миграция тумнуһастаах тумул онорбот, оҕо төрөөһүнэ намтырын таһынан, олоһор сири уларытыһы син-биір баар. Тыа нэһилиэктэригэр кылааска 3-7 эрэ үөрэнээчи баара билигин кими да соһуһат. Оҕолор оскуоланы бүтэриізхтэрэ, идэ ылаһтара, хойтуһан ыал буолуохтара – популяция улаатыар диіри 30-50 сыл наада буолара ирдэнэр. Онон мин санаабар, бу боппурос социологическай үөрэтинни ирдир, манна тугу оноруохха сөбүй диэн ыйытык үүйэ-хаһа тутар. Аһааччыларбыт толугу толкуйдарын хаһыт странициаларын нөнүө этэллэрэ, санааларын атаһталлара үчүгэй буолуоһа.

Афанасий ИВАНОВ.

– Поступает много вопросов, как стать самозанятым и не потерять ли при этом пенсионеры-северяне льготы по проезду и многое другое.

– Граждане, в том числе индивидуальные предприниматели, перешедшие на уплату налог на профессиональный доход (спецрежим для самозанятых), не обязаны оплачивать страховые взносы в ПФР. Отсюда и нюансы, разные для людей трудоспособного и пенсионного возраста.

Статус самозанятого может быть интересен тем, кто хочет подработать легально, по официально оформленному договору, и при этом не потерять льготу, положенную неработающим пенсионерам-северянам – бесплатный проезд к месту отдыха и обратно раз в два года за счет средств Пенсионного фонда России.

Отметим, если организация, с которой заключен договор, оплатила страховые взносы, на время его действия – пусть даже это совсем короткий срок – человек теряет статус неработающего. Такое случалось. Люди не всегда вникали в тонкости, а потом жалели об этом, например, когда не могли получить оплату проезда нигде: Пенсионный фонд считал их работающими, а наниматель не тратился ради временного работника.

Однако теперь можно стать самозанятым и избежать подобных проблем. Организация, с которой заключен договор, не платит страховые взносы за самозанятого, он сам не является плательщиком страховых взносов. Статус неработающего пенсионера в этом случае сохраняется, что дает право на льготу по проезду.

– Происходит ли индексация пенсий самозанятым?

– Индексация пенсий самозанятых происходит так же, как для всех неработающих пенсионеров. Но есть условие: договор не может заключен с бывшим работодателем, с которым трудовые отношения прекращены менее двух лет назад.

«Пенсионеры, являющиеся налогоплательщиками на профессиональный доход, не относятся к категории работающих при определении их права в целях реализации ст. 34 Закона

Предпринимательство

ЕЩЕ РАЗ О САМОЗАНЯТОСТИ

Российской Федерации «О государственных гарантиях и компенсациях для лиц, работающих и проживающих в районах Крайнего Севера и приравненных к ним местностях» (компенсирование проезда к месту фиксированной выплаты к страховой пенсии в соответствии с п.6 ст.16 Федерального закона от 28.12.2013 г. № 400-ФЗ «О страховых пенсиях», – сообщили ЯСИА в Отделении Пенсионного фонда России по РС(Я).

– Как позаботиться о будущей пенсии?

– Если специальный налоговый режим выбрал человек трудоспособного возраста, он тоже должен понимать, что не является плательщиком страховых взносов. Не платит, значит, не формирует пенсионные права, поскольку не зарабатывает страховой стаж.

Для мамочек в отпуске по уходу за ребенком это неважно. Их пенсионные права формируются независимо от наличия или отсутствия статуса самозанятого.

Но это обстоятельство важно, когда самозанятость – единственная работа. Для тех, кто не хочет терять время, не забывая о старости, выход есть. Как сообщили в Отделении Пенсионного фонда, самозанятый «вправе вступить в добровольные правоотношения по обязательному пенсионному страхованию в целях уплаты страховых взносов в ПФР и тем самым формировать страховой стаж или восполнить страховой стаж, который требуется для назначения пенсии».

Для этого необходимо подать заявление в орган ПФР по месту жительства либо в «Личном кабинете» на сайте ПФР, на сайте ФНС РФ или через мобильное приложение «Мой налог».

Обратите внимание: чтобы получить целый год страхового стажа, необходимо уплатить в расчетном периоде не менее фиксированного размера страхового взноса на обязательное пенсионное страхование, определяемого в соответствии со статьей 430 Налогового кодекса РФ (за 2020 год –

32 448 рублей). В случае уплаты меньшей суммы в страховой стаж будет засчитан период, пропорциональный уплате.

– Приравнивается ли стаж самозанятого к северному?

– Этот стаж – не северный. Специалисты отметили еще одно существенное условие: период, когда гражданин работает как самозанятый, не будет включаться в специальный стаж, дающий право на досрочную страховую пенсию, то есть не будет считаться северным.

Напомним, для досрочного выхода на пенсию необходимо проработать на Крайнем Севере 15 лет, а общий страховой стаж при этом должен составлять: для мужчин – 25 лет, для женщин – 20. Женщинам, родивших двоих и более детей, для досрочной пенсии необходимы всего 12 лет северного стажа, но общий страховой стаж – те же 20 лет.

Однако если человек уже имеет необходимый северный стаж, но еще не имеет общего стажа 20 лет, у него появляется выбор. Можно оставаться наёмным работником до выхода пенсию, а можно работать на себя, платить налог на профессиональный доход и самостоятельно оплачивать страховые взносы в Пенсионный фонд. Тогда и сохранится право в будущем уйти на отдых досрочно (как все северяне), и появится возможность прямо сейчас начать свое дело, небольшое, но любимое. Причем легально и с низкой ставкой налога.

ГАУ РС(Я) «Центр Мой бизнес».

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРЕДОСТАВЛЕНИИ В АРЕНДУ ЗЕМЕЛЬНЫМ УЧАСТКОВ

В соответствии со ст. 39.11 Земельного кодекса РФ МО «Момский район» информирует о возможном предоставлении в аренду следующих земельных участков:

– Земельный участок из земель населенных пунктов, находящийся по адресу: Республика Саха (Якутия), Момский район, с. Сасыр, ул. Черемушки, д. 26, кв.1, кадастровый №14:17:050001:217, общей площадью 911 кв.м., с разрешенным использованием: под приусадебный участок.

В течение 30 дней со дня публикации заинтересованные граждане вправе обратиться с заявлением о намерении участвовать в аукционе по продаже права на заключение договора аренды земельного участка. Заявления подаются по

адресу: Республика Саха (Якутия), Момский район, с. Хонуу, ул. Молодежная, д. 39, кабинет 6.

В заявлении необходимо указать: фамилию, имя, отчество, место жительства заявителя и реквизиты документа, удостоверяющего личность заявителя.

Дата окончания приема заявок 1 месяц с момента публикации настоящего извещения. Получить более подробную информацию можно по адресу: РС (Я), Момский район, с. Хонуу, ул. Молодежная, д. 39, кабинет 6 с 9- 00 до 18-00, перерыв с 12-30 до 14-00.

В. В. КОРЯКИН,
первый заместитель главы района.

Мин 1962 сыллаахха бухгалтерынан оройуон Сэбиэтигэр култуура салаатыгар үлэбэ киирбитим. Ол кэмнэргэ үп салаатыгар Никулин Пантелеймон Гаврильевич, Сэбиэт бэрэссэдээтэлинэн Аммосова Евдокия Иннокентьевна үлэлииллэрэ. Мин Евдокия Иннокентьевнаны кытта 13 сыл бииргэ үлэлэбим.

Наһаа иллээх, түмсүүлээх, эйэлээх кэлэктип этибит. Ытыллар бары субуотунньуктарга, мас кэрдиитигэр, мутук ыраастааһыныгар, от үлэтигэр Соболюбуунан, Суон Тиитинэн, Буор Сыһынан сылдыарбыт. Биирдэ кэлэктип барыта Суон Тииккэ окко тахсыбыппыт, онно икки Евдокиялар эбиэт буһара хаалбыттар. Бэһэнни миин үрдүгэр саңа буспут миини кытта буһарбыттарга хаахтыан хаалбыт этэ. Ону Корякин Василий Гаврильевич: «Аны маннык миини хаһан да иһиэххит суоҕа, аһаансиэн иһин», – диэн күлбүтэ. Бу тэрилтэ ытыллар бары дьаһалларга көхтөөхтүк кыттарбытын иһин «наһаа эйэлээххит,

түмсүүлээххит» дииллэрэ. Мин бу тэрилтэбэ үлэли сылдьан хаһыаттары о б щ е с т в е н н а й тарҕатааччынан үлэлэбим. Хас биирдэи үлэһит 10-тан тахса хаһыаты, сурунаалы суруйтараллара. Ону таһынан иккис созовка депутатынан талыллыбытым. Бу үлэли сылдьан оҕолору д е т с а д к а ы л ы ы г а бэрэссэдээтэллэбим. Ону таһынан эргин хонтуоратыгар самолетунан, пароходунан кэлэр табаардарга оприходованиеҕа, бөһүөлөк дьахталларын комитетыгар сылдыбытым. Ыалларынан сылдьан, бөһүөлөк ырааһын көрөр, хонтуруоллуур этибит. Ону таһынан сир нолуогун, ис түһэни хомуйарбыт.

1975 сыллаахха оройуон сана бэрэссэдээтэлэ Петрова Варвара Андреевна үлэли кэлбитэ. Кинини кытта 7,5 сыл үлэлэбим. Кини үлэбэ-хамнаска сүрдээх ирдэбиллээх салайааччы этэ. Онно-манна бараары гыннабына, тэрилтэ

салайааччыларын кытта мунньахтыыра. Кэлэн баран тугу ситиспитин, инники былааннары кэпсиирэ. Кини кэнниттэн Орто Халыма киһитэ Иван Гаврильевич Сухомясов кэлэн үлэлэбим. Кини бэйэтэ эмиз туһунан көрүүлээх, үлэһит киһи этэ. Кини саҕана «Ю» хайаҕа телестанция үлэбэ киирбитэ. Ити 80 сылларга этэ. Үлэбэ эпизитинэни өссө күүһүрдүбүтэ. Үлэ былаана туоларын кытаанахтык ирдиирэ. Биһиэхэ үлэлэбим бары салайааччылар өрөспүүбүлүкэбэ үрдүкү бырабыталыстыба таһымыгар баран үлэлэбимтэрэ. Ю. А. Готовцев – эргин миниистиринэн, Е. И. Аммосова – Үрдүкү Сэбиэккэ инструктордабыта, И. Г. Сухомясов – СӨ нолуокка сулууспа начальнигынан, В. А. Петрова – экономика миниистирин солбуйааччытынан, Л. Н. Григорьева – СӨ Үрдүкү Сэбиэтин бэрэссэдээтэлинэн үлэлэбимтэрэ.

Дьэ ити курдук биһиэхэ, Муомаҕа, үлэлэбим салайааччылар өрөспүүбүлүкэ биллэр дьон этилэр. Бэйэм үлэ бэтэрээнэ, оройуон бочуоттаах олохтообунабын.

П. Н. ПЕТРОВА,
үлэ бэтэрээнэ.

ХОЛКУОСТААХ ХООДУОТТАР

Үрүйэ Төрдүгэр оройуонна бастакы Герой-ийэ Иулитта Степановна Слепцова орто уола Алексей Иванович бастакы ТОЗ табаарыстыба,

холкуостары тэрийсингэ биир бастын үлэлээх ыччат этэ. Ол кэмнэ бастакы ыраас-чэбдик олох иһин өйдөтүү үлэтэ күүскэ ытыллара. Оччотообу комсомолецтар балаһантан хотону араарыны, харах ыарытын (трахоманы) эмтээһини, сэллик ыарыны сэрэтии үлэлэрин күүскэ ытыллара. Саңа оннуларын булан истэхтэринэ, аны аан дойдуну аймаабыт уоттаах сэрии буолан, олох өссө ыараабыта.

Бу бириэмэбэ Прасковья Михайловна Слепцова табаарыстыбалары, холкуостары тэрийиңгэ эмиз биир бастын көбүлээччи комсомолкалартан биирдэстэрэ этэ. Төһө да сэрии ыар сыллара буоллар, икки эдэр дьон сүрэхтэринэн сөбүлэһэн, харахтарынан хайҕаһан 1943 сыллаахха ыал буолбуттара. Кинилэр икки кыыс, икки уол оҕону төрөтөн, үөрэттэрэн, ыал

онортообуттара. Алексей Иванович аны баартыйаҕа киирбитэ. Ханна хаалыылаах сиргэ баартыйа үлэбэ ытар да, баран иһэрэ. Ол курдук уруккута Орто Дойдуга «Туругурдуу» холкуоска Сэбиэт, холкуос бэрэссэдээтэллэринэн таһаарылаахтык үлэлээн хайҕабылга сылдыра. Салайааччы быһыытынан дьон убаастабылын ыла, оройуоннаабы баартыйа бюротун чилиэнэ этэ. Үлэбэ куруук үрдүк ирдэбиллээх, эпизитинэстээх этэ.

Прасковья Михайловна холкуоска, сопхуоска ыанньыксыттаабыта, оробуочайдаабыта. 1965-1984 с.с. араас үлэлэргэ энкилэ суох үлэлэбимтэ. Кини кыраттан да олус үөрүннээн, кыраҕа, кыаммакка олус амарах, аһыныгас санаалаах этэ. Кини 1945 с. атырдьах ыйын 28 к. «Тыа хаһаайыстыбатын туйгуна» диэн бэлиэни ылбыта да элбэҕи этэр. 1947 с. тохсунньу 30 күнүгэр иккиэн «Аҕа дойду Улуу сэриитигэр килбиэннээх үлэ иһин» мэтээли ылбыттар. Ону таһынан Прасковья Михайловна Кыайы 30, 40, 50 сылларыгар, 1995 с. «Үлэ бэтэрээнэ», «Маршал Жуков 100 сааһа» (1997 с.) мэтээли кытта кэнники өссө үс мэтээли ылбыта.

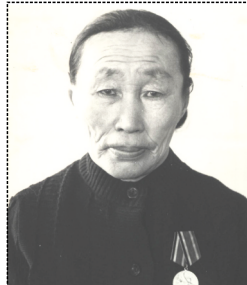
Муомаҕа 1957 с. холкуостары бөдөнсүтүү буолбутугар, Алексей Иванович эмиз үлэ үөһүгэр түбүккэ

түспүтэ. Ол сылдьан 1957 с. б а с т а к ы оройуоннаабы партиянай конференцияҕа кыттыбыта. Кини тойоммун диэн туран хаалбакка, хайа да үлэбэ бэйэтэ кыттар. Ол

курдук күөгэйэр күнүгэр ат айааһы сылдьан оһоллонон инбэлиит буолбута. Прасковья Михайловна соҕотоон түөрт оҕотун уонна инбэлиит кэргэнин көрбүтэ. Алексей Иванович төһө да инбэлиит буоллар сүбэли-амалы, хайгыы, ардыгар сэмэли сылдыра. Билигин кинилэр олохторун кыыстара, сиэннэрэ кизн тутталлар, холобур оностоллор.

Николай СОПКОВ.

Буор Сыһы.

Внимание населения!

Момский филиал ГУП «ЖКХ РС (Я)» извещает об отключении водоснабжения по адресам: ул. Береговая, 6/1, 8; ул. Лебедева, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11/1, 11/2, 12/1 с 13 по 28 августа 2020 г.

Өрөспүүбүлүкэбэ

Элбэх оҕолоох ыялар оҕолорун оскуолаҕа бэлэмнииргэ
120 мөл солк көрүллүбүт

Элбэх оҕолоох ыялар сана үөрэх дыбын көрсө биир оҕо (оскуола саастаах эбэтэр орто анал үөрэх устудьунугар) 3 629 солк ыялар. Маныаха өрөспүүбүлүкэ бүддьүтүгэр 120 мөл солк көрүллүбүт. Түөрт тыһыынчаттан таһа дьэ кэргэн көмө харчыны номнуо ыябыттар. Бу туһунан СИАҕа СӨ үлэ, социальнай сайдыы министриэтибэтин пресс-сулууспата иһитиннэрэр.

Көмө харчы оҕолорго оскуола таһаһын, спортивнай, атын таһнар таһаһы ыларга диэн бэриллэр. Харчыны элбэх оҕолоох дьэ кэргэн ыйдааһы дохуота хас биирдии киһиэхэ тиийинэн

олоруу алын кээмэйиттэн намыһах буоллаһына ылар кыахтаах.

2020 сыл от айың 1 күнүгэр 4 577 ыял 9 219 оҕоҕо көмөнү туһупттар.

Сайаапканы ыял олорор сиринэн социальнай харалта Управлениетыгар эбэтэр Госуслуги порталын нөңүө биэриэхтэрин сөп.

Сииһии манна аах <https://ysia.ru/v-yakutii-mnogodetnym-semyam-pomogayut-podgotovit-detey-k-shkole/>

СИА.

Үүнүү-2020

ТАМАРА ТИЭРГЭНИН БЫЯНА

«Обуруот аһыгар сүрдээх үчүгэй сайын буолла», – диір уопуттаах, өлгөм үүнүүлээх обуруотчут, Хонуу бөһүөлэгин олохтооҕо Тамара Владимировна Неустроева. Кии тиэргэнин бастакы быяанын – моонньоҕону номнуо хомуйан икки улахан таастарга өрөһөлүү кутан турар. Тамара Владимировна саамай сөбүлүүр, күүтэр кэмэ – күһүн. Сааскыттан ыла бүөбөйдээн улаатыннартаабыт үүнээйилэрэ ситэн, ас биэрэн, олорун хомуйталаан, көрүннэринэн наардаталаан,

сылдыабын, хааным эргиирэ тупсар, хамсаннаха өй - мэйии да үлэиір. Онон, куруутун үлэиіи, түбүгүрэ сылдыаха наада. Хас сарсыарда аайы турдум да күммүн тэпилиссэбиттэн саҕалыыбын. «Хайа, кыргыттар, хайдах хонон турдугут?» – диэн саҕалаан киһи курдук кэпсэпитинэн барабын.

Кэпсэттэххэ, улаханник санара сырыттааха, үүнээйи тэти мнээхтик үүнэр, көхтөөхтүк тыллар, аһа түргэнник ситэр курдук. Аны бэйэн да санаан көтөбүллэр, улаапыттарын-көбүртүгэрин көрөн үөрэҕин. Онтон салгыы обуруотум, отоннорум уктарын кэрийтэлээн көрөбүн. Эмиэ сана аллайан кэпсэтэбин, имэрийэн ааһабын. Үүнээйи син биір киһи курдук. Кыһамныны, болҕомтону эрэйэр. Төһөнөн кыһаллан туран олортобун, бүөбөйдиигин, оччонон үчүгэй үүнүүнү ылабын. Өлгөм үүнүү кистэлэнэ онно сытар. Мин олох маган хаалбыт сылым диэн суох. Хайа да сылга син-биір үүнэр», – диэн кэпсиір.

90-ус сыллар саҕаланыылара Неустроевтар дьэилэриттэн чугас учаастак сирин ыланнар аан маңнай хортуппуй олордон саҕалаабыттар. Кэлин кэнэтин-кэнэтин билигин балайда улахан уһаайба буолбут. Сайынны дьэ, баанньык туттубуттар. Сиэннэр ооньууларыгар кэнэс ылаһааккалаахтар, куйаас күннэ сөтүөлүүр улахан бассейннаахтар. Тиэргэннигэр киһи кэрэхсии көрөрө үгүс. Эргэ холодильниктары кэккэлэһиннэри ууран эмиэ обуруот аһын үүнэритигэр тутталлар эбит. Барыта орун-оннугар, уурбут-туппук курдук. Тамара Владимировна тэлгэһэтигэр кыргыттарыгар дьахтар талаһын, уолугар, күтүөттэригэр титирик олордубуттара толору силигилээн тураллар. Өтөрдөөбүтэ тыаттан моонньоҕону түөрэн аҕалан олордубута күһүн аайы бачалча үүнүүнү биэрэр. Обурусу, помидор тэпилиссэлэрэ бааллар. Обуруот аһын барытын олордолор эбит. Сана саҕалааһын диэн

бийыл клубника олордубуттар.

– Бу аныгы карбонат тэпилиссэни биһирээтим. Бийыл эмиэ ыларбыһпыт. Кыһым Вероника обуруот үлэтигэр сыстаҕас. Саас эрдэттэн арассаада олордубуттан дьарыктанар. Олордубутун дьонно атыылыыр. Күһүн кыһынны хаһаастарын онорор. Обуруот, уопсайынан, ийэ, дьахтар киһиэхэ туһалаах дьарык. Оҕолорун бэйэ үүннэрибит сибииһэй, ингэмтэлээх аһынан аһылар, үлэбэ да үөрүйэх буолаллар.

– Тамара Владимировна, өлгөм үүнүүнү ылар туһугар обурудуугар туһу туһаһаһын?

– Үүнээйи аһы почваны сөбүлүүр. Саамай эрэллээх обурудуу – ынах сааҕа. Ону таһынан оту сытытан эмиэ обурудуу быһыытынан туттабын. Биһиги хотугу дойдубут киин оройуоннартан уратылааҕа биллэн турар. Ол курдук, үүнээйини, обуруоту олордубу эмиэ уратылаах. Холобур, хортуппуйу наһаа диригинник олордубаптыт, сайын устата иккитэ окучивайдыбыт. Үүнээйи сылааска уонна ууга наадылар. Бийыл күммүт көрдө, онон үүнүү үчүгэй. Водопровод баар буолан, ууну хото кутабыт.

– Билигин дьон бэйэ тиэргэнин аһа туһалааһын, барыстааһын өйдөөн, ыял үкэ обуруоттаах. Сана саҕалаан эрр обуруотчуттарга туһу сүбэлэһэ эһэй?

– Харса суохтук ылсан иһин, оччоҕо киһи үөрүйэх буолар. Илиигит-атаххыт тутта үөрэннэһинэ уопутуруоххут. Билигин Интернеткэ энин араас көмө-һыма элбэх. Оҕолоргутун батыһыннара сылдыһын, үлэбэ сыһыарын. Эппитим курдук, төһөнөн сыраһын-сылбаһын, кыһамныгың ууран туран үлэиігин – түмүгэ оннук буолар.

Ити курдук, кыра оҕону бүөбөйдиир курдук кыһамнылаахтык көрөн-истэн обуруот аһын эгэлгэтин олортоххо, биһиги кылгас сайыммыгыгар да өлгөм үүнүүнү ылааһа сөп. Билигин сөмөлүөтүнэн тиэллэн кэлэр бас быстар сыаналаах, туох-ханньык эбиликтээх үүннэриллибит аһы атыылаһах кэриэтин, бэйэ тиэргэнигэр үүммүт ас – санааһа да астык. Ону бу биір ыял холобуругар да көрөһхэ сөп.

Валентина СТАРОСТИНА.

кининэйэн ыллы-ыллы тэлиэскэтигэр кичэллээхтик ууран даачатыттан дьэитигэр таһарын туохтааһар да күндүтүк саныыр. Бары кыһамнытын, сатабылын уурбут үлэтин түмүгүттэн олус астынар, дуоһуйар уонна кэлэр сааһы эмиэ үөрэ-долгуйа кэтэһэр. Ити курдук дьыл кэмнэрин солбуһуннаран, сөбүлүүр дьарыгынан аралдыһан күн солото суох.

Тамара Владимировна 1969 сыллааһа сиэстэрэ үөрэҕин бүтэрэн кэлиэбиттэн оройуон туббалыһатыгар 42 сыл тухары бэринилээхтик, үтүө суобастаахтык үлэлээн кэлбитэ. Доруобуйа харыстабылын туйгуна. Сэттэ оҕо күн-күбэй ийэтэ. Икки кыһа ийэлэрин утумнаан эмиэ сиэстэрэлэр. Билигин биэнсийэбэ олордор да, Тамара Владимировна дьарыга элбэх. «Хайаан да туһунан эмит дьарыктаннаһына сатанар. Олордохпуна ыалдыабын. Дабыһаннаһа таһсар. Онтон төттөрүтүн хамсаннаһына, бөкчөнөлөөтөхпүнэ адыс үчүгөйдик сылдыабын. Биһиэхэ, сааһырбыт дьонно, хамсаны туһалаах. Обуруоттаах буоламмын, күнү быһа салгыңна

ПРОГНОЗ ПОГОДЫ

село Хонуу

	Среда 12 августа	Четверг 13 августа	Пятница 14 августа	Суббота 15 августа
Дневная температура	+10	+13	+4	+10
Ночная температура	+3	+3	+11	0
Давление	735 мм	733 мм	739 мм	743 мм
Ветер	3 м/с (СЗ)	3 м/с (ЮВ)	6 м/с (СЗ)	2 м/с (С)
Облачность				
Осадки				

Администрация МО «Момский национальный наслег» выражает глубокое соболезнование дочерям Васильевой Татьяне Сергеевне, Неустроевой Елене Сергеевне, внукам, всем родным и близким, по поводу безвременной кончины горячо любимого, отца, дедушки.

НЕУСТРОЕВА**Сергея Васильевича.**

Разделяем вашу невосполнимую утрату. Память о хорошем человеке навсегда останется в наших сердцах. Крепитесь, скорбим вместе с вами.

Ытыктабыллах Альбина Васильевна, биригэ төрөөбүттэригэр, оҕолоругар, сиэннэригэр, бары чугас дьонугар күндү быраата, убайдара, аҕалара, эһэлэрэ тутууга өр сылларга үлэлээбит үлэ бэтэрээнэ

НЕУСТРОЕВ Сергей Васильевич

ыараханлык ыалдыан олохтон барбытынан дириг кутурҕаммын тиэрдэбит.

Раиса Былбанаева.

Ытыктыр киһибит, аймакпыт **НЕУСТРОЕВ Сергей Васильевич** ыарахан ыарыттан олохтон соһуччу туораабытыгар оҕолоругар Татьяна, Елена, Сергей, биригэ төрөөбүттэригэр, аймактарыгар дириг кутурҕаммын тиэрдэбит.

Аһыгытын тэннэ үллэстэбит.

Хонууттан С. С. Соркомов,**Т. М. Слепцова, кинилэр оҕолоро,****О. С. Стручкова, уола Марк, кэргэнэ,****оҕолоро, куораттан М. С. Соркомов****дьиэ кэргэнэ.**

Күндүтүк саныыр, ытыктыр санаспыт **ГУЛЯЕВА Зоя Никитична** ыарахан ыарыттан олохтон туораабытыгар таайбытыгар Слепцов Валентин Иннокентьевичка, уолугар Толя, кыргыттарыгар Айта, Оксана, сиэннэригэр, чугас дьонугар, аймактарыгар дириг кутурҕаммын тиэрдэбит.

Ыар сүтүккүтүн тэннэ үллэстэбит.

Н. Е. Слепцова дьиэ кэргэнэ.

Момская Никольская православная община выражает глубокое соболезнование родным и близким в связи с кончиной после тяжелой болезни горячо любимого отца, деда, брата, дяди

НЕУСТРОЕВА Сергея Васильевича.

Разделяем боль утраты. Крепитесь, скорбим вместе с вами.

Биир томторго, уулуссаҕа, оскуолаҕа үөрэммит, оонньоон ааспыт оҕо сааспыт доҕотторугар Альбина Васильевна, Василий Васильевичка таптыр күндү бырааттара

НЕУСТРОЕВ**Сергей Васильевич**

уһун, ыарахан ыарыттан олохтон барбытынан дириг кутурҕаммын тиэрдэбит.

Кини олус сэмэй, үлэһит быраат, ыал аҕата, эһэтэ биһиэхэ өрүү сырдык өйдөбүлүнэн хаалыа.

Л. Г. Степанова, В. К. Сутакова,**Дьокуускайтан М. Е. Матвеева.**

Ытыктыр киһибит

НЕУСТРОЕВ**Сергей Васильевич**

ыарахан ыарыттан соһумардык күн сириттэн суох буолбутунан оҕолоругар, сиэннэригэр, чугас дьонугар дириг кутурҕаммын биллэрэбит.

Ыар аһыгытын тэннэ үллэстэбит.

Ю. М. Ларев дьиэ кэргэнэ.

Күтүөпүтүгэр Слепцов Анатолий Валентиновичка, кини аҕатыгар Валентин Иннокентьевичка, эдьинийгэр Айта, балтыгар Оксана, бары чугас дьонугар улахан дьиэ кэргэн ийэтэ, эбэтэ, үлэ бэтэрээнэ **ГУЛЯЕВА Зоя Никитична**

уһун, ыарахан ыарыттан олохтон барбытынан дириг кутурҕаммын тиэрдэбит.

Ыар аһыгытын тэннэ үллэстэбит.

Буор Сьһыыттан Алёхиннар,**Слепцовтар, Ленскийтэн****Алёхиннар.**

ИНДИГИР УОТТАРА
2020 сүл иккис
аңарыгар сурутун

Тэрилтэлэргэ – 1320 солк.

Биирдиллээн дьонго – 660 солк.

Хаһыакка сурутууну Евдокия Ивановна Слепцова ытар, эбэтэр редакцияҕа кэлэн суруйтарыахха сөп.

Оройуонна тутуу сайдытыгар улахан кылаатын киллэрбит үлэ бэтэрээнэ

НЕУСТРОЕВ Сергей Васильевич

ыарахан ыарыттан олохтон барбытынан эдьинийгэр Альбина Васильевна, убайыгар Василий Васильевичка, балтыларыгар Матрена, Людмила Васильевналарга, кыргыттарыгар Лена, Татьяна, уолугар Сергей, сиэннэригэр дириг кутурҕаммын тиэрдэбит.

Оройуоннаҕы бэтэрээннэр сэбиэттэрэ,

Арчы дьыттин кэллэктииб.

Ытыктабыллах Неустроев Василий Васильевичка, биригэ төрөөбүттэригэр Альбина Васильевна, Матрена Васильевна, Людмила Васильевна, кыргыттарыгар Татьяна Сергеевна, Елена Сергеевна, уолугар Сергей Сергеевичкэ, кинилэр дьиэ кэргэннэригэр таптыр бырааттара, убайдара, аҕалара, эһэлэрэ

НЕУСТРОЕВ Сергей Васильевич

ыараханлык ыалдыан олохтон туораабытыгар дириг кутурҕаммын тиэрдэбит.

Ыар сүтүккүтүн тэннэ үллэстэбит.

Раиса, Виктория, кинилэр**дьиэ кэргэннэрэ.**

Күндү дьүөгэбитигэр Корякина Варвара Семеновна, быраатыгар Александр Семеновичка, кини дьиэ кэргэннэригэр, оҕолоругар, бука бары сиэннэригэр, чугас аймак уруу дьонноругар таптыр балтылара, эдьинийдэрэ, биһиги биригэ улааппыт, биир алааска төрөөбүт, олобут, оонньообут, биригэ үөрэммит күндү дьүөгэбит

НОГОВИЦЫНА Валентина Семеновна

күн сириттэн күрэммит хомолототун-кутурҕанын бука барыгытын кытта үллэстэбит.

Сыллар тухары ойбүтүгэр-санаабытыгар кини күлбүт-үөрбүт сырдык мөссүөнө сүтүө суоҕа.

Дьүөгэбит Валентина барахсан, быдан быралыйан дьылларга, саас-үйэ тухары быраһай!

Хонууттан В. А. Петрова, А. А.**Петрова, оҕолор Ярослав, Настя,****Дьокуускайтан А. А. Петрова, кэргэнэ,****оҕолоро, Буор Сьһыыттан****М. А. Шкулева, Н. И. Шкулев, А. А.****Алехина, кэргэнэ, оҕолоро.**

Тэрийэччи: СӨ

Бырабытталыстыбата,**"Сахабэчээт" СӨ Судаарыс-****тыбанный автономнай тэрилтэтэ.****Таһаараччы: "Сахабэчээт" СӨ****Судаарыстыбанный автономнай****тэрилтэтэ.**

677000, Дьокуускай к.

Орджоникидзе уул., 31 №-рз, 124 каб.,

тел./факс: 8(4112)343917.

e-mail: sakhapechat@mail.ru

Генеральнай дириэктэр

Н. М. Стручкова.

Сибээс эйгэтин информационнай технология уонна маассабай коммуникация надырун федеральной структуратын Саха сиринээзи бырабыланынатын 20.06.2019 с. бэриллибит сибидиэтэлиститэтин ПИ № ТУ 14-00520

Кылаабынай редактор

М. П. СТАРКОВА.

Хаһыат нэдиэлэ иккитэ тахсар.

Редакция кирибит суруктар

төнүбүттэр.

Матыйыаалга ахтыллар чаччылар иһин

эпизитинэни сурук ааптара сүгэр.

Ааптар суругар этиллэр санаа

хаһыат тутуһар хайысхатын

атын буолуон сөп.

Биһирнилэр, рекламалар

ис хоһоонноругар эпизитинэни

тустаах киһи сүгэр.

© Реклама быһыытынан бэчээттэнэр.

Хаһыат 64 №-гэр 16 ч. илин баттанна,

17 ч. график быһыытынан бэчээкэ бэрлиннэ.

Компьютернай талыта, верстка оройуоннаҕы

«Индибир уоттара» хаһыат редакциянай-

полиграфической комплекска оһоһулан

бэчээттэннэ.

Редакция, типография, таһаараччы аадырыһа:

Муома улууһа, Хонуу сэл., кап. Елкин уул. 4 №-рз.

Кэмэйэ 1 усул. бөч. л. Тиража 360.

Сыаната дуоһагар быһыытынан.

Телефоннара: 8(41150)2-10-21.

Электроннай почта: indigir-uotara@yandex.ru